

Az országháza csöndben.

Künn már teljes pompájában uszik a juniusi nyár, szemközt idezöldelnek a budai hegyek és ide tarkállik a vadvirág, a zászlóerdős Dunán fel-felhangzik a csatángoló propellerek elnyújtott sikoltozása, köröskörül munkába rohan, lüktet a város és e nyüzsgő, tülekedő élet között némán és mozdulatlanul áll egy kupolatetős építészeti remekmű: a parlament.

Nagytakarítás után.

Az országházában még csönd van . . . A kapuban álmosan unatkozik a portás, a ki máskor olyan fürgén nyitja ki az autót, kocsit, a kegyelmes, méltóságos, nagyságos és tekintetes (talán ilyen már nem is akad!) képviselő uraknak. Egy parlamenti őr vigyáz a kapu előtt. Benn az emeletnyi magasságból leomló vörös szőnyegzuhatagokon talán egy lélek se jár. A gyorsíró-teremben, a hol máskor idegölő gyorsasággal pereg a diktandó és kattognak az írógépek, a tágas ujságíró-szobában, a hol — ha ülés van — szakadatlanul szól vagy egy tucat telefon, legfeljebb egy-egy idevetődött dongó verődik kinjában az ablaküveghez. Az elsőemelet csucsives ablakainak színes üvegein, ha át-átpislog a bujdosó napsugár legfeljebb néhány porszívógépet vagy létrát talál, a melyik ott ágaskodik valamelyik sarokban a s a padlásra kívánczik pihenni a nagytakarítás után.

A folyosó? Ott, a hol máskor zsirogznak honatyáink, a hol folyik a vitatkozás és a kapacitáció, a hol az intrikákat szövögetik vagy más fölfogást vallanak mint benn az ülésteremben, most csak *egy kis diák* hangja hallik, a ki valamelyik hűvös sarokba bujva, magolja irgalmatlanul — *az első deklinációt*, szurkolva szörnyen a vizsgák előtt.

Félrehuzom az egyik szárnyas üvegajtót. Benn vagyok az ülésteremben. Misztikus, hűvös félhomály. A karcsu, gótives ablakokra mint megannyi szerelmes szép asszony tapadnak a nehéz brokát függönyök. Hatalmas és imponáló ez az óriási terem ebben a fenséges ünnepi némaságban, mikor nem riadozik át a lármán, a zsirovajon az előki csengős mikor a körbefutó aranyos galériák vágyakozó csöndben várják a kíváncsi szemü, ragyogó vállu látogatóikat.

Az ülésterem.

Féléve majd, hogy nem voltam a parlamentben. A mikor utoljára itt jártam, a nemzetgyűlés háromhónapi vergődés után *agonizált*. A lárma, veszekedés, személyeskedés hullámai már a menyhözvetig csapkodtak. És a hogy most belenézek ebbe a hűvös nyugalmi csöndbe s a hogy nyugodtan végigbámulhatom a terem pazar összeállításait, képeit és ornamentikáját, önkéntelen is eszembe jut, hogy ezt a csarnokot az alkotó művész arra építette, hogy itt a rend, békesség és az építőmunka szelleme lakozzék, nem lárma, kiabálás, padveregetés, személyes ügy és revolverlövés.

A teremben minden a régi. A középen kényelmesen nyújtózkodik *a Ház zöld asztala*, alkalmasint elfelejtve azt, hogy a t. képviselő urak egykoron milyen hevesen ragadtak onnan fel könyveket és irományokat, hogy mint *corpus delictum* bőszen oda lobogtassák valamelyik miniszter orra alá. A Ház asztala körül kisebb asztalok, mögöttük unottan ásítognak *a piros bársonyszékek*. Ez már a kormány territoriuma. Azután jönnek hatalmas félkörben *a képviselők padjai*. És valamennyivel

szemben a villamos óra alatt (a melyik most nem áll meg) méltóságteljesen emelkedik a magasba az elnöki emelvény: rendet és csöndet parancsolván valamennyi butordarabnak, akár csak Gaál Gaszton szikár alakja ülne ott a faragott székekben. A szimpátikus házelnök azonban nincs itt és hűséges barátját, az ezüst elnöki csengőt is hiába keresem. Az most alussza a téli álmát valamelyik szobában, erőt gyűjtve a munkára, a miben eddig mindig bőven része volt, és — sajnos — nincs remény arra, hogy pihenhessen.

Meskó Zoltán igazsága.

A képviselői padok a gazdáikat várják. Alkalmassint Meskó Zoltánnak egy híres közbeszólásán gondolkoznak, a melyekre fájó szívvel emlékeznek majd vissza kibukott képviselőjelöltjeink.

— Urak — kiáltott egyszer közbe a nagy zajban Meskó — *ne veszekdjétek, hisz kétharmad részben többé úgy sem látjuk viszont egymást!*

És Meskó Zoltánnak ezuttal igaza lett. Ő még beverekedte magát a pótválasztáson, de bizony nagyon sok azoknak a volt képviselőknek a száma, a kik ezután csak a magasból nézhetik a politikát. Tudniillik a karzatokról. Csak egy pillantás a padokon üveglap alá elhelyezett névjegyekre és tüstént meglátjuk, kihez nem lesz szerencsénk az új nemzetgyűlésben. Mert nagyon sok régi képviselő bukott ki ugyan, de névjegyeik még ott vannak üveg alatt, a minthogy üveg alá kellene tenni az egész régi nemzetgyűlést, hogy elrettentő példát adjon még a késő unokáinknak is arra, hogy mit — ne csináljanak.

Az ellenzéki padok között.

Kezdjük a szemlét a szélső baloldalon. Azokra a helyekre, a honnan a háboru alatt Károlyi Mihály és szatelleszei kibájtak az aránt barátsága után, az előző nemzetgyűlésen a Rassay-párt telepedett le. Rassay s mellette a szélen volt a zágrábi követ, Balla Aladár. Rassay bejött, de Balla kibukott Tomory Jenővel együtt. Bejött ellenben a mindig hangos Drózdny és még egynéhányan új katonák. Ide kerül majd valószínűen a szociáldemokrata párt is.

A baloldalon Ugron, Szilágyi, Benedek, Vázsonyi. Ezek bejöttek. Közöttük ült Szerényi és Bródy, ezek lemaradtak. Azután jön az elegáns Pallavicini ögróf, Friedrich István, a hölgyek kedvence, a parlament ádáz haragu bajvivója, Rakouszky István és az első sor szélén az, a kinek neve párt, tisztesség, tekintély és becsület egy személyben: Apponyi Albert gróf. Mellette a parlament másik régi tagja, Andrássy Gyula gróf.

Mi maradt Hallerékből?

Erről az oldalról is hiányozni fog jó egynehány volt képviselő, de a választási kaszás már egész rendeket vágott ki a középben, a hol a Haller-féle kereszténypárt táborozott. Ha végigmegyünk a padokon és a névjegyeken, látjuk, hogy egész sorok hiányoznak. Ott ült egymás mellett a széke tőt képviselő, Dvorcsák Győző, Áment Ferenc, Schiessl Henrik, Gunda Jenő, tovább a nyugatmagyarországi német képviselők, Huber János, Thomas Ferenc és Bleyer Jakab. Ezek mind kimaradtak. Azután nem jött be Pápa régi követe, Szücs Dezső, a mentelmi viták egyik szónoka, Somogyi István, Szilárd Béla és Ambrózy-Migazzi István gróf, a ki arról volt nevezetes, hogy talán csak két ülésen jelent meg a Házban. De menjünk tovább. Üres marad Dánér Béla és üres marad Budavári László helye is. Ellenben bejött Huszár Károly és Ernő Sándor.

Jobboldal . . . Ez már csak a kisczardapárt, illetve az egységes párt dominiuma volt. Ide most is ez a párt kerül és nagyon sok új taggal lesz képviselve a régi kisczardapártiak mellett. Tallózik a névjegyek között: Madarász Zsigmond . . . Plósz Sándor, Orbók Attila. Kimaradtak, Csontos Imre

bácsi. No, ő bejött, mert keményen verekedett Karcagon.

A Vezér és katonái.

Szélsőjobb . . . Az első sor első széke előtt megállók. Történelmi nevezetességű hely. A székek üllőkéje hiányzik, csak a két tartó vas meredezik a magasba, mint két élő felkiáltójel, hogy ez a hely szent és elfoglalni nem szabad. Itt ült valaha a Vezér, a ki már gyilkos golyótól átütött szívvel pihen a geszti kriptában. A pad névjegytartóján nincs üveglap, a napsugár ezüstplaketten csillan meg s rajta kemény, cikornya nélküli gravírozott aláírás: Tisza István.

Az ő helye az első nemzetgyűlésen is üres maradt, pártjának helyét azonban a kisczardapárt foglalta el. Vajjon kik ültek a széke körül? Nézzük csak a névjegyeket. Az első mellette: Dömötör Mihály. Kibukott. Tovább Simonui-Semadam Sándor. Különös! Henz Károly, Rubinek István, Kovács J. István . . . Egyik sem jött be az új nemzetgyűlésbe azok közül, a kik az ő széke köré telepedtek. Ellenben bevonul újra néhánv régi gárdista, néhánv a híres grande armée katonái közül. A gárda nem pusztult el s most újra bejön, hogy körülvégye a vezér elárvult helyét a régi magyar hittel, becsülettel az új vezér tobogója alatt.

Mi lesz ezután?

De csönd. Már látom a bevonuló nemzetgyűlést, az egységes pártot tömött sorokban, segédcapátait és az ellenzéket, az új parlamenti pártját, a szociáldemokratákkal. És látom Apponyi Albert gróf nemcsak alakját, a mint tisztelettel parancsolóan trajlik az elnöki emelvény fölé. Azután kitarul a jobboldali ajtó. Jön a háznagy, utána Bethlen István gróffal a kormány.

Percekig zugó taps az egységes párt padjain. . . Az ellenzéken fagyos hallgatás. A kormány leül s a miniszterelnök megelégedetten tekinthet végig hatalmas pártján, a melyért oly fáradhatatlanul dolgozott s a melyik most áll a tűzpróba előtt. Mert azt hiszem, a tűzpróba hamarosan elkövetkezik. Egy-két formális ülés, azután szárnyukra kőnek az Acélusz-szelek: a választófog, atrocitások, házszabály stb. És újra szerie csap majd a gyűlölködés, a boszu és a szenvedély . . . A miniszterelnök ott áll a tömadások tűzében, az ellenzék tombol, az aranyos galériákról kíváncsi szemek nézik ezt a divina comoediát, nem, ezt a dantei infernot, s mindezek alatt a koronánk vitustáncot jár majd Zücciben és itthon mind drágább és drágább lesz a mindennapi kenyér . . .

Kárhozatos kép! Valóság-e vagy képzelődés? Talán az előző nemzetgyűlés átkos szelleme suhant át a termem. Hát ha nem így lesz? Hát ha észretérnek legalább a konzervatívabb irányu pártok? Hát ha belátják majd minden oldalon, hogy a rend, a munka, a békesség a fontos és nem a párt és a szeméyeskedés? . . . És a mint ott állottam ebben a végtelenül csöndes óriás teremben, úgy éreztem, hogy ebben az egy szóban: hát ha — reménykedik ebben az országban mindenki: szegény és gazdag, gróf és földműves, keresztény és zsidó, polgár és proletár, mert ha ez a remény valósággá varázsolódik, együtt emelkedhetnek a tetőre; ha nem, együtt hőmpölyögnek le a sirba — nem — a sárba, az ingoványba, a hol nincs többé se kurzus, se liberalizmus, se szocializmus, se Magyarország, se föltámadás.

Melyik színjáték pereg le majd ebben a hatalmas teremben, az Isten tudná megmondani. Az országháza néma, ott most a csönd uralkodik és az hallgat, nem felel. És én azzal a szorongó érzéssel hagytam el ezt a termet, hogy egy esztendőn belül ebben a teremben dől el: élünk vagy meghalunk.

Kemechey László.

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek kereskedése, Budapest, IV. ker., Váci-utca 25. sz. Telefon 14-73.

Választékos napnyör

Naponta érkező THORNPROOF SELYEMFÉNY

ELEGANS-PL